

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo octauus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

Orandū q̄ quedā sunt simpliciter et ab-
solute petenda. s. que sunt ad salutē neces-
saria. Ideo dicit dñs: Petite et accipietis:
ut gaudiū vestrū plēnū sit. In h̄mōi semp
exaudif homo quādo petit pie. i. pia affe-
ctiōe et pia intentiōe sine fictione: vtz cuz
posito bene viuendi: et p̄seuerant: et p̄ se.
Aug⁹. vbi s̄. Cū illa que de⁹ laudat et p̄-
mittit ab illo petitis securi petite: illa em̄
p̄tito deo p̄cedunt. Alia sunt q̄ nullo mō
sunt petenda q̄ vtz p̄tra charitatē dei sūt
aut p̄titi. Talis em̄ p̄ccatio est multuz
deterribilis. Sicut cū q̄s petit ruinā in-
m̄icōr. De q̄ Aug⁹. sup̄ Ps̄. Cum inuo-
cas deū vt punit inimicū tuū: et de alie/
no malo vis gaudere: participē facis deū
malicie tue: et inuocas eū nō laudās s̄ re-
p̄bendēs. Unde hoc inq̄t. fecisti et tacuisti:
existimasti inq̄ quia ero tui similis. Alia
sūt petenda sunt sub p̄dicatione tm̄. s. si sa-
luti nostre expedit et eo modo q̄ expedit
unt. s. sp̄alia. In h̄mōi em̄ sicut dicit ap̄ls
Roma. viij. Quid orem⁹ sicut oportet ne-
scimus. Aug⁹. Psal. lxxv. Quādo petit⁹
sp̄alia cū modo petite et cū timore illi cō-
mittite vt si p̄sint/ det/ si scit obesse non
det. Quid em̄ p̄sit vt obicit nouit medic⁹:
nō egrotus. Idē in solito. orōne p̄missa p̄
sp̄ialibus et eternis dicit: Eterez d̄ salu-
te corpis quid mihi sit vtile nescio: tibi do-
mine illd̄ cōmitto. Hoc tm̄ oro clementiā
tuā vt me penit⁹: uertas ad te: nihil q̄ mi-
hi repugnare facias tendēti ad te. Exē-
plum de br̄a Petronella beati Petri filia:
quā grauit̄ infirmatā noluit br̄is Pe-
trus curare quāuis alios multos curaret:
q̄ vtz sibi nō expeditabat. Vide legendā
Qui aut̄ sic orat p̄ sp̄ialibus sub p̄dicatione:
et nō sp̄ accipit qd̄ petit: nō est tamē orō
sua merito si sit in statu merēdi: qm̄ sic orā-
do/ deū honorat qui q̄nc̄ sp̄alia denegat
petentib⁹: q̄ vider ea sue salutē p̄traria.
Aliquādo etiā differt exaudire vt p̄gruo
det tpe: vt dicit Aug⁹. sup̄ Joā. Et Brey-
gort⁹ dicit: Dissimulat deus exaudire do-
lentū vocem vt augeat voluntatē: vt pur-
getur vita p̄ penā: et quietā tranquillitas
que hic inueniri nō p̄t: alibi q̄ratur.

Tri⁹ articls. Audistis r̄c. Cauete
ne magis tēporalia q̄ sp̄alia deside-
retis et petatis: quia veniet hora quādo ve-

litis nolitis tēporalia habita restituetis:
id est mūdo relinq̄tis. Audite regulā iur-
ris: Dolo facit qd̄ petit qd̄ restituere opt̄
eundē. ff. de regu. iur. l. In p̄demnatioe.
Pone casuz in vsurario qui petit vsuras
a debitore: ipsas em̄ restituere coget. xliij.
q. iiij. Nullus. Applica notādo q̄ qui vitā
eternā a deo petit et cū hoc sp̄alia abso-
lute: plus petit q̄ debeant. Unde q̄cūq̄
p̄sentis seculi dulcedinē haurire cupiunt:
ad suā p̄niciē petit: quia postq̄ de his
biberint: bibent de vino ire dei: De quo
Deute. xxxij. Fel draconū vinū eoz

Sermo octauus.

Petite et da

bitur vob̄ r̄c. Exiit a pa-
tre et venit in mundū: iterū
relinquo mundū et vado ad patrē. Joan.
xvi. Instruit nos in istis vltimis verbis
eh̄us de triplici mysterio qd̄ dat nobis
fiduciā petendi

Primū est mysteriū diuine p̄cessiōis si-
ue generatiōis: cū dicit: Exiit a patre. Au-
gusti. Exiit a patre quia de patre est.

Secūm est mysteriū humane redēptiōis
nis: cum dicit: Et venit in mundum. Aug.
In mundū venit: q̄ in mōdo corp⁹ suū or̄t.

Tertū est mysteriū eterne glorificatio-
nis: cum dicit: Itēz relinq̄ mundū et va-
do ad patrē: et Aug⁹. Vādum relinq̄t
corporali discessione: p̄rit ad patrē ho-
minis ascensione. nec mundū deseruit pre-
sentie gubernatione.

Petite r̄c.
Primus arti. An p̄ alijs sit orandū:
nō. Si sint mali p̄hibemur ora-
re: s̄m illud Hierē. vij. Tu q̄noli orare p̄
p̄lo hoc: et nō obsistas mihi. Pro bonis
autē nō oportet orare: quia ip̄i p̄ seip̄s ex-
audiunt. Cōtra Jacob. v. Orate p̄ inui-
cē r̄c. Rūdet Tho. ij. q. lxxvij. Deside-
rare debem⁹ bona nō solū nobis: s̄ etiam
alijs: Hoc em̄ p̄rinet ad rōem charitatis
frat̄ne. Iō hoc charitas req̄rit vt p̄ alijs
orem⁹. Hoc Tho. Pro funda. Hoc req̄-
rit rō amicitie vt bona inuicē velim⁹. Nā
s̄m p̄hm. vij. eth. Amicitia d̄: beniuolē-
tia mutua nō latēs: Amicitia at̄ ad alios
h̄re d̄. Qui. d̄ p̄t. S̄ p̄stād⁹ amor res

¶ **D**onica. v. post Pasca

nō onerosa volēt. Cū ergo querit. An p
alijs. rē. Dic rē. vrs Ex qua concludit q
orandū est z p iustis z p iniustis qm ad
vtrosqz est habēda charitas: p iustis qm
dē: qz multoz pces facili exaudiunt. Cū
sup illud Rboim. xv. Adiuuetz me oratiōi
bus vris. d. Glo. Rogat apls apud mino
res pro se orare. Multi em mimi dū con
gregant vnanimes fiūt magni. Orandū ē
itazqz pro iustis vt pseuerēt z pficiāt: pro
peccatoribus aut vt pueritātur: nō tamen pro
omnibz peccatoribus exaudiūtur orātes: sed
p quibusdā. scz p pdestinatis: nō autē p
pfectis ad mortē: sicut z correctio effe
ctū habet in pdestinatis nō autē in repro
batis. fm illud Eccl. vij. Cōsidera ope
ra dei qm nemo pōt corrigere: quē ille de
spererit. Audite vos incorrigibiles: raptō
res: adulteri: iudici: piuri rē. Deponite g
pccata: si vultis vos ostendere esse de nu
mero electoz. Nec credatis setōz z iusto
rū orōnes ad salutē vobis prodesse posse
nisi pctā abieceritis p pniā. **Figura.**
ij. Regū. xvij. Helias nō orauit p pluuiā
danda pplo: nisi post qz pplis apprehēdit
pphetas baal z interfecti sūt: sic q necyn
quidē remansit: nec pri impetrauit qz re
sperisset puer suus septies contra mare.
Expone. nō valēt peccatoribz oratiōes iusto
rū p impetranda pluuiā diuine grē nisi
oīa pctā mortificent: z septies pspiciant
ptra mare. i. vniuersalit cōtra omne pctā
qō debet esse amaritudinis cā. Juxta il
lud Hiere. ij. Scito z vide: qz malum z
amara est reliquisse te dñm deū z non esse
timorē eius apud te.

Secūdus ar. In pcedē. rē. Hic de se
cūda que est sedulitas attētiōis. At
tendat aīa qz reuerētē loqui debet z at
tente cū sūmo pncipe: qz timorete cū sum
mo iudice. Aug. sup tertū. ps. Ecce qd
iniurie facis quotidie deo qui si iudicē in
terpellas: z subito cū ad eū loqueris di
mittas: z cū alio fabulari incipias quomō
te tolerabit. Et tamē tolerat deus corda
peccantiū diuersas res cogitantiū. Nam
vt omittā dicere noxias atqz pueras et
deo inimicas: ipas supfluas cogitātiōes
cogitare iniuria est eius cū quo loqui ince
peras. Oratio aut tua locutio est ad deū.
Quādo legis de? tecū loqz: qm vero oras

cū deo loqueris: Sz qz difficile viderit
mētē orātis nō euagari. Ideo tria sūt
notāda pro maior intelligētia fm Zbo
mā z alexand.

Primū respicit prime intentionis dil
gentiam.

Scđm orationis efficaciam.

Tertū attētiōis intelligētia.

Primū igit rē. viz qz si assit intentio debi
ta z actualis in principio oratiōis: licz po
stea nō semp comitetur. tñ ozo est merito
ria z impetratiua p virtutē prime inten
tiōis nisi interrūpat p intentionē rariā
supuenientē quē ad modū dicere de pecc
natiōe z alijs bonis opibz que fiūt in tra
ctu tps. Si autē prima intentio desit: ozo
neqz meritoria est neqz impetratiua. Illi
em orationē deus nō audit cui ille q orat
nō intēdit: sicut dicit Grego. Et sicut idem
dicit. Quāto grauior tumultu carnaliū
cogitantiū premimur: tāto oratiō ardē
tius insistere debemus. Nō em possumus
vanis cogitantiōibz proflus carere: nec tñ
p pterea debem in orōne torpere. Nam
teste ipō Grego. Cogitatio imunda non
inquinat cū pulsar: sed cū sibi mētem p de
lectatiōne subiungat. Et Basil. dicit. Si
debilitatus a pctō orare neqz fixe qntum
potes teipm cohibeas z de ignoscit eo q
nō ex negligentia: sed infirmitate nō po
tes vt oportet assistere corā deo. Licz autē
actualē attētiō nō sit oratiō necessaria ad
merendū z impetrandū: tñ si affuerit: mul
tū valet. ps. Delectare in dño. scz atten
dendo ad finē oratiōis qui de? est z ad rez
p qua oratur z dabit tibi petitiōes cordis
tui. **S**cđm notabile pntet ad oratiōis
efficaciam: videlz qz oratiōis triplex est esse
ctus vel efficaciam. **P**rima efficaciam est
meritoria z iste est effect? cōis oibz bonis
actibz charitate iformat? z ad hūc nō req
rit attētiō p totū: sz vīs pme intētiōis red
dit totā orationē meritoria: vt dictū est.
Scda est efficaciam impetratiua q pro
pria ē orōni z adhūc etiā suffiat pma intē
tiō quā de? pncipalit itēdit. Alia est effi
caciam spūalr resectoria in qntū: scz orans
delectat spūalr in dño: z ad hūc necessa
ria ē attētiō. j. Eoz. hūij. Si orē linguaz
scz tantū: mēs mea sine fructu ē. Si tñ ali
qs bona intētiōe orās h gustu nō gaudet

ret nō p̄pterea orationē q̄si infructuosaz re
linq̄re dz: qm̄ rari s̄t q̄ orādo mēte possint
sp̄ h̄re attentā. Tertiū notabile respicit
attētiōis intelligētiā: vltz q̄ triplex attē
tio pōt orōni vocali adhiberi. Una ad ver
ba ne in eis erret. Alia ad sensum p̄borū
Alia ad finē orōnis. s. ad deū z ad rē p̄ q̄
orāz: et hec ē maxie necessaria quā h̄re p̄nt
etiā idote. Si aut̄ aliq̄s ad orationē acce
dit ea intētiōe vt honoret deū seq̄ illi sub
iiciat z p̄medēt. si volēs: mētis euagatio
nē patit̄: nō p̄dit orōnis fructū. Notandū
tñ q̄ seruo desiderij z affectiōis multuz
facit ad p̄uerantiā actualis attentōis

Exemplum in vi. pa. Dicit q̄dam se/
nex. Sic musce nō audent residere sup ol
lam feruidā z bullientē: sic nec demones
vanas cogitātiōes ingereates sup mētē in
orōne feruentē donec tepescat. Un̄ Ber.
Periculū ē si sit oratio tepida. Nā in asce
su languescit z deficit.

Utrū ar. Aud. Considerate itaq̄
cui in orando p̄bū dirigit̄ z q̄nta sit
necessitas petitiōis. Jura dicunt. Quali
tas negocij p̄siderāda est. De appel. Cū
sit romana. Et de iureiur. c. vlt. in fine. Et
ff. de iudicijs. Nonūq̄. Et. L. Un̄ vi. l.
Si qm̄ pone casum. Mulier aliq̄ verecū
da multū z simplex vnicū hz filiū valde
dilectū q̄ p̄t̄ offensam aliquā capt̄ est a
rege vt morte punitar̄: nōne illa licz vere
cūda soluz crinibz z nudato pectore voci
ferādo clamaret z ad rogādū regē curre
ret p̄ filij liberatōe. Amor em̄ filij ad hoc
eā cōpelleret. Sic etiā bñ sciret z vellet
orare q̄ aie sue picula p̄act̄ cognosceret
Nā vt d̄t Barth. xvj. Quid p̄dest homi
ni si vniuersū mūdū lucret̄ zc.

Sermo nono.

Petite et da.

z. Ecce nūc palā loqr̄ z p̄
uerbiū nullū dicz. Nūc scim̄
q̄ scis oia z nō ē op̄ tibi vt q̄s te interro
get. In h̄ credim̄ q̄ a deo existi. Jo. xvj
Ibi tria rāgū q̄z p̄sideratio inducere dz
ad fiducialit̄ petediū. Prīmū ē discipuloz
manifesta informatio. cū dicūt. Ecce nūc
palā loqr̄is z puer. nul. dicz. Scdm̄ infor

matiōis p̄firmatio. cū dicūt. Nūc scim̄:
q̄ scis oia zc. Tertiū ē p̄firmatōis delu
sio. cū dicūt. In h̄. i. iō credim̄: q̄ a deo
existi. De his Chryso. Dz discipulos hoc
maxie respicere fec̄ q̄ erāt p̄ris amici: pro
pterea dicūt se cognoscere q̄ oia nossz. Et
qm̄ ad id qd̄ in eoz mēte erat: r̄ndit. sub
dūt. Nūc scim̄ q̄ scis oia z nō est op̄ vt
q̄s te interroget. h̄ ē: Nūc audias nosti ea
q̄ scādaltzāt nos z quiescere nos fecisti di
ces. Et ip̄e p̄r amat vos. Juxta illd̄ Jo.
xiiij. Si q̄s diligit me p̄mones meos ser
uabit z pater meus diliget eū.

Petite zc.
Prīm̄ ar. An p̄ inimicis sit orādū. Dz
n̄ hoies licite. ipugnat̄ inimicos: alio
qn̄ oia bella s̄nt illicita. Corra. Matt. v
Orate p̄ p̄seq̄ntibz z calūniātibz vos. Rū
Thomas. ij. ij. q. lxxxiij. Orate p̄ alio cha
ritat̄ ē. Et charitate aut̄ tenemur inuicē
cos diligere q̄ ad naturā nō q̄ ad culpam
Et in gn̄ali eos diligere est in p̄cepto. In
speciali aut̄ nō nisi p̄m p̄parationē animi.
In illo tñ casu p̄fectiōis ē eos iuuare. Ne
desinat̄ ē q̄ vt a cōibz n̄ris orōnibz q̄s pro
alijs facim̄ inimicos nō excludam̄: q̄
aut̄ sp̄alr̄ p̄ eis orēm̄: p̄fectiōis ē nō ne
cessitat̄ nisi in aliq̄ casu specialī. Cū autē
d̄t q̄ licitū ē inimicos impugnare: vtz ē
vt cōpescant̄ a petis qd̄ cedit in bonū eoz
rūz alioz. Et sic etiā licz orādo petere ali
q̄ r̄palia mala inimicoz vt corrigāt. Hec
Thom̄. Pro sūb. Nullos debem̄ h̄re
inimicos cū dicat Boeci⁹ libro de p̄sola
tiōe Omne hoim̄ gen⁹ in terris simili sur
git ab ortu. Et tullī⁹ dicit libro de amici
cia. Oibz rebz hūanis anteponēda ē ami
cia. Sz dato q̄ inimicos habeam̄. An
p̄ eis sit orādū. Dic r̄n. vt. s. P̄ respō sio
nē aut̄ dicas q̄ impetratōes q̄ in sacra po
nūf scriptura p̄nt q̄druplicat̄ itelligi. Uno
mō secūdū q̄ p̄phete solēt in figura ip̄ecā
tis futura predicere. vt Aug⁹. dz libro de
ser. dñi i mote. Scdo mō put̄ qd̄ r̄palia
mala petōribz quādoq̄ a dō i correctiōne
mittunt̄. Tertio mō: q̄ intelligūt̄: petere
nō p̄ ip̄os hoies: sz p̄tra regnū pcti: vt scz
correctiōe hoim̄ peccata destruat̄. Quar
to p̄formādo volūtate suā diuine iusticie
circa dānationē p̄seueratiū in pctō. vñ lez
tantur iusti de vindicta maloꝝ nō p̄pter

